

یادداشت

رفع بحران‌های صناعت خودرو در دولت یازدهم

عبدالله رضیان عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

توسعه صنعت خودرو در شرایط فعلی که همزمان با اجرای برجام کلید خورد نشان‌دهنده تاثیرپذیری این صنعت از محدودیت‌های اقتصادی است از این‌رو ارزیابی شرایط موجود خودروسازان تنها نیازمند بازگشت و نگاهی به شرایط گذشته این صنعت است.

نیم‌نگاهی به وضعیت این صنعت نشان‌دهنده خروج خودروسازان از جریان ورشکستگی و بار سنگین بدهی‌هاست و این عوامل، گواه خوبی از عملکرد مناسب امروز در صنعت خودرو است. بی‌شک اتفاق‌هایی که در گذشته در صنعت خودرو رخ داد باعث شد شرکت‌های بزرگ خودروسازی با بار بدهی‌های سنگینی و ورشکستگی مواجه شوند اما خوشبختانه با مدیریت جدید این جریان تغییر کرده و میزان بدهی‌ها شرکت‌های خودروساز امروز کاهش یافته است.

مدیریت دولت یازدهم صنعت خودرو را از وضعیت بحرانی تولید سال‌های ۹۱ و ۹۲ که باعث ایجاد شرایط خاصی در صنعت خودرو شده بود، خارج کرد به طوری که دولت امروز توانسته با مدیریت درست این جریان را ساماندهی و کنترل کند.

شاید هنوز آنچه ایده‌آل مصرف‌کنندگان است در این صنعت به وقوع نپیوسته اما بی‌شک اقدام‌های انجام شده در زمینه پلتفرم و طراحی‌های جدید در این زمینه و همچنین تولیدات جدیدی که به‌تازگی از سوی شرکت‌ها به بازار عرضه شده، حاکی از آن است که شرایط این صنعت نسبت گذشته بهتر و مطلوب‌تر شده است.

به‌طور قطع هرگونه تحول، دستیابی به اهداف و خروج از بحران قطعی در صنعت خودرو زمانبر است اما قراردادهای جدید منعقد شده در صنعت خودرو بی‌شک مستلزم فراهم شدن شرایط برای همکاری بهتر است. بررسی روند صنعت خودرو در ۳ سال گذشته نشان از عملکرد مثبت دولت در صنعت خودرو دارد به طوری که مهم‌ترین شاخص عملکرد دولت در حوزه خودروسازی را باید خروج این صنعت از بحران دانست. هرچند جای بیشتری برای بهبود عملکردها وجود دارد اما با این حال اقدامات انجام شده از سوی خودروسازان به گونه‌ای بوده که تا اندازه زیادی باعث از بین رفتن نابسامانی‌ها شده است.

خبر

بارگیری و ارسال نخستین محموله صادر اتی‌سایپا به گینه

معاون صادرات و امور بین‌الملل گروه سایپا گفت: برای سال نخست و با هدف معرفی محصولات به بازار گینه هزار دستگاه انواع محصولات تولیدی گروه خودروسازی سایپا به این کشور صادر می‌شود.

به گزارش سایپانیز، محسن جوان معاون صادرات و امور بین‌الملل گروه سایپا در حاشیه ارسال نخستین محموله از محصولات گروه سایپا به مقصد کشور گینه گفت: برای حضور قدرتمند در بازار گینه، در سید صادراتی به این کشور انواع خودروهای سایپا ۱۳۱، سایپا ۱۳۲، تیبیا و تیبیا ۲، خودروهای تولید مشترک شامل چانگان، برلیانس، آریو، وانت پیکاپ ریج و نیسان مجهز به کابین یخچال وجود دارد.

وی افزود: هدف این است که با ایجاد شبکه نمایندگی فروش و خدمات پس از فروش در غرب افریقا پایگاه جدیدی ایجاد کنیم تا بازارهای صادراتی را در این کشور و کشورهای اطراف توسعه دهیم.

جوان با بیان اینکه در سال ۹۶ صادرات بیش از ۳۴ هزار خودرو به بازارهای خارجی پیش‌بینی شده است، تاکید کرد: علاوه بر استفاده از پایگاه‌های تولید خودرو در عراق، سوریه، ونزوئلا و بنزودی در الجزایر، خودرو کامل نیز صادر خواهیم کرد ضمن اینکه خودرو به صورت قطعات متفصله به این پایگاه‌ها ارسال می‌شود و با خدمات فنی مهندسی که به طرف‌های تجاری در این کشورها داده‌ایم تولید را توسعه خواهیم داد.

وی گفت: در برخی کشورها برنامه صادرات قطعات خط تولید داریم تا از ظرفیت شبکه تامین سایپا قطعات موردنیاز را برای آنها تهیه کنیم و در حال حاضر با کشورهای ایتالیا و اسپانیا، ترکیه و آلمان در حال مذاکره هستیم.

معاون صادرات و امور بین‌الملل گروه سایپا با اشاره به صادرات بیش از ۱۰ میلیون دلار قطعه در سال گذشته افزود: برنامه سال ۹۶ صادرات بیش از ۳۴ هزار دستگاه انواع محصولات تولیدی در گروه سایپا به ارزش افزون بر ۲۰۰ میلیون دلار و ۲۰ میلیون دلار قطعه است.

جوان گفت: رمز موفقیت سایپا ایجاد و توسعه شبکه خدمات گسترده در دیگر کشورهاست و تاکنون بیش از ۱۵۰ هزار دستگاه انواع خودروهای سایپا به عراق صادر شده و امسال برنامه داریم ۳ خط جدید تولید محصول در عراق ایجاد کنیم که گروه ایکس ۱۰۰ و آریو در کنار تیبیا در عراق تولید خواهد شد.

به ازای هر ۱۰ درصد رشد صنعت خودرو، یک درصد به رشد اقتصادی کشور افزوده می‌شود، با این احتساب هم‌زمان با رشد ۴۰ درصدی تولید خودرو در سال گذشته شاهد نقش ۴ درصدی صنعت خودرو در رشد اقتصادی بوده‌ایم

گزارش «گسترش صنعت» از موفق‌ترین دستاوردهای دولت یازدهم در صنعت خودرو

خودروسازی در رشد اقتصادی شاخص شد

بازگشتند و قراردادهای خارجی در این صنعت منعقد شد. قراردادهایی که ظرفیت‌های خوابیده این صنعت را بیدار و فعالان این حوزه را امیدوار به آینده کرد.

بهبود کیفیت تولیدات خودروسازان

هرچند افزایش تیراژ را می‌توان یکی از نکات مثبت کارنامه دولت یازدهم در صنعت خودرو دانست اما تلاش‌ها بر سر مسائل کیفی خودروسازان را باید از اقدامات مثبت آنها در جهت توسعه هرچه بیشتر این صنعت دانست. بر اساس گزارش‌های ارائه شده از سوی شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، در سال ۹۵ شاهد کاهش ۱۲ درصدی نمره منفی خودروسازان در کیفیت بوده‌ایم. آمارهای ارائه شده از سوی این شرکت نشان می‌دهد همه بخش‌های مرتبط با صنعت خودرو از فروش گرفته تا خدمات پس از فروش با وجود تدوین استانداردهای سختگیرانه، رشد را تجربه کرده‌اند که این روند را باید امیدواری این صنعت به از سرگیری ارتباطات بین‌المللی دانست. بی‌شک با آغاز تولید خودروهای پسابرجامی شاهد بهبود کیفیت تولیدات نیز خواهیم بود چراکه اتصال به فناوری روز دنیا، خودروسازان را در مسیر بهبود کیفی قرار خواهد داد. این در حالی است که محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت از دو خودروساز بزرگ خواسته نسبت به از رده خارج کردن خودروهای قدیمی و فرسوده اقدام کنند.

بازگشت به بازارهای بین‌المللی

این روزها و در حالی که بیش از یک سال و اندی از برجام می‌گذرد، ۶ قرارداد همکاری مشترک میان خودروسازان ایران و شرکای خارجی آنها به امضا رسیده است به طوری که بر اساس این قراردادها ۵ شرکت اروپایی و یک شرکت آسیایی همکار خودروسازان ایران شده‌اند که از این تعداد ۳ شرکت فرانسوی، دو شرکت آلمانی و یک شرکت کره‌ای از ۵ خودروساز ایرانی و یک سازمان صنعتی قرارداد همکاری امضا کرده‌اند.

یکی از شرکای سنتی ایران پژو بود که در یک سال گذشته، قرارداد سرمایه‌گذاری مشترک با سهم برابر ۵۰ درصدی بین دو شرکت پژو و ایران‌خودرو برای تاسیس شرکت ایکپا در ایران قطعی شد. دیگر قراردادی که در این حوزه به امضا رسید قرارداد

بین سایپا و سیتروئن بود که براساس این قرارداد، ۵۰ درصد سهام کارخانه سایپا کاشان به سیتروئن واگذار شد تا تولید خودروهای سیتروئن مانند سی ۴ و سی ۶ در این کارخانه انجام شود.

رنو نیز توافقنامه همکاری با سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران را به امضا رساند که براساس این قرارداد، رنو ۶۰ درصد سهام شرکت سرمایه‌گذاری مشترک با ایدرو را به نام خود خواهد کرد. بر اساس این قرارداد، ایران پایگاه تولید خودروهای رنو در خاورمیانه خواهد بود ضمن آنکه در این قرارداد طرف

یازدهم در سال ۱۳۹۳ تولید خودرو در ایران بار دیگر روند صعودی پیدا کرد، به طوری که به یک میلیون و ۱۳۰ هزار دستگاه افزایش یافت. در سال ۹۴ خودروهای تولیدی به ۹۷۸ هزار و ۷۹۶ دستگاه رسید و سال گذشته نیز در مجموع یک میلیون و ۳۵۰ هزار خودرو تولید شد.

براساس گزارش‌های ارائه شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۳ سال (۹۵-۱۳۹۳) دولت یازدهم ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار خودروی سواری در کشور تولید شده که این رقم در شهریور سال ۹۲ یعنی پایان عملکرد دولت دهم (تحویلی دولت یازدهم) به یک میلیون و ۹۰۰ هزار دستگاه رسیده بود. بر این اساس نگاهی به عملکرد اقتصادی دولت یازدهم نشان می‌دهد این دولت توانسته در حوزه خودروسازی سرمنشأ تحولاتی بزرگ باشد. به اعتقاد کارشناسان، اصلی‌ترین دلیل پایان افت تولید و بازگشت رشد به خطوط تولید خودروسازان، لغو تحریم‌های صنعت خودرو و از سرگیری ارتباط با خودروسازان خارجی است.

براساس آخرین آمار، خودروسازان کشور توانستند در سال گذشته حدود یک میلیون و ۳۵۰ هزار دستگاه انواع محصول اعم از سواری و تجاری سبک و سنگین را به تولید رسانده و به رکوردی جدید پس از سال‌های تحریم دست پیدا کنند. البته همچنان رکورد تولید یک میلیون و ۶۵۰ هزار دستگاهی سال ۹۰ خودروسازان شکسته نشده است، هرچند به نظر می‌رسد اگر شرایط بازار اجازه دهد، توان شکستن این رکورد در خودروسازی کشور وجود دارد. افزایش تولید اثر مثبت خود را بر قیمت خودروها نیز گذاشت و اجازه نداد تورم بی‌سابقه در بازار خودرو در دولت دهم تکرار شود. به‌عبارت بهتر، اگرچه قیمت خودرو در دولت یازدهم صعودی بوده، با این حال از تورم کمتری برخوردار و به شدت قبل افزایش پیدا نکرده است.

رونق واحدهای قطعه‌سازی

پس از اجرای برنامه جامع اقدام مشترک موسوم به برجام چرخه تولید در صنعت قطعه‌سازی نیز همگام با افزایش تیراژ خودروسازان رونق و واحدهای تولیدی این بخش جان دوباره گرفتند. در دوره‌ای که فشارها از هر سو بر صنعت قطعه

تحميل شده بود شماری از فعالان این حوزه ناچار به تعطیلی خط تولید شده یا از این بخش خارج و به کار دیگری مشغول شدند و قطعه‌سازان فعال نیز با حداقل ظرفیت تولید داشتند اما با تحقق برجام و باز شدن گره مشکلات در ارتباط با کشورهای دیگر، قرارداد با شرکت‌های خارجی میسر و نقل و انتقال پول راحت‌تر از گذشته انجام شد. به دلیل بهبود وضعیت بخش تولید توان تولید و مالی خودروسازان افزایش یافت و به همان نسبت وصول مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان سریع‌تر انجام شد. هم‌زمان با فعال شدن فعالان این حوزه و رسیدن دوباره به ظرفیت‌های واقعی تولید نیروهای تعدیل شده این حوزه به کار

میترا ممسنی
car@sanatnewspaper.com

صنعت خودرو به عنوان پیشران، در دهه ۸۰ رکورد تولید سالانه یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه را به نام خود ثبت کرد تا ثابت کند این توان را دارد که جزو ۱۱ صنعت برتر خودروسازی دنیا قرار گیرد. صنعت خودرو پیش از تشدید تحریم‌ها توانست در ۱۰ سال یعنی از سال ۱۳۷۸ تا سال ۱۳۸۸ میزان تولید خود را تا ۱۰ برابر افزایش دهد و حتی توانسته بود به تولید محصول مشترک با برخی نشان‌های اروپایی دست پیدا کند اما تشدید تحریم‌ها و کاهش قابل توجه تولید، ضربه سنگینی به این حوزه وارد و اشتغالزایی این حوزه را دچار خدشه کرد به طوری که در سال ۱۳۹۱ با دستور مستقیم رییس جمهوری پیشین امریکا مبنی بر اجرای تحریم‌های خاص علیه این صنعت، خودروسازان به مرز ورشکستگی رسیدند و رتبه ایران تا ۷ پله سقوط کرد. در این شرایط با روی کار آمدن دولت یازدهم و در ادامه فعالیت‌ها و اقدامات از یکسو و اجرای برجام از سوی دیگر، این صنعت از جمله صنایعی بود که توانست نسبی تازه کند و به روند رشد گذشته خود بازگردد به طوری که صنعت خودرو در مدت کوتاهی پس از برجام بیشترین بهره را از فضای به وجود آمده برد. تاثیر این صنعت بر میزان رشد اقتصادی کشور گویای همین امر است. به گفته کارشناسان به ازای هر ۱۰ درصد رشد صنعت خودرو، یک درصد به رشد اقتصادی کشور افزوده می‌شود، با این احتساب هم‌زمان با رشد ۴۰ درصدی تولید خودرو در سال گذشته شاهد نقش ۴ درصدی صنعت خودرو در رشد اقتصادی بوده‌ایم. این روند نشان می‌دهد با توجه به رشد اقتصادی ۸ درصدی در سال گذشته، سهم صنعت خودرو در رشد اقتصادی چشمگیر است. در کنار این تاثیرگذاری نگاهی به دستاوردهای دولت یازدهم در این صنعت پیشران داشته‌ایم.

توقف روند نزولی تولید خودرو

در دو سال آخر دولت یازدهم، هم‌زمان با کاهش تحریم‌ها، روند تولید خودرو که به میزان چشمگیری کاهش یافته و سقوط بیش از ۵۰ درصدی تولید را تجربه کرده بود، در مدار رشد قرار گرفت به طوری که تولید خودرو که در سال ۹۲ به ۷۰۰ هزار دستگاه کاهش یافته بود، در پایان سال ۹۵ به بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه رسید. صنعت خودرو از سال ۱۳۹۱ به بعد تحت تاثیر برخی مشکلات داخلی و خارجی در روند تولید، تنزل کرد به طوری که از مجموع یک میلیون و ۶۵۰ هزار دستگاه خودرو تولید شده در سال ۹۰ به ۹۲۴ هزار دستگاه در سال ۹۱ رسید. سال ۱۳۹۲ نیز روند نزولی تولید خودرو تشدید شد و تولیدات این بخش به ۳۷۷ هزار دستگاه کاهش یافت. براساس اقدامات انجام شده از سوی دولت

نگاهی به عملکرد اقتصادی دولت یازدهم نشان می‌دهد این دولت توانسته در حوزه خودروسازی سرمنشأ تحولاتی بزرگ باشد. به اعتقاد کارشناسان، اصلی‌ترین دلیل پایان افت تولید و بازگشت رشد به خطوط تولید خودروسازان، لغو تحریم‌های صنعت خودرو و از سرگیری ارتباط با خودروسازان خارجی است